

Riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg i Solna stad

Antagna av förskolenämnden den 7 februari 2023

Innehållsförteckning

Riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg i Solna stad	1
1. Inledning	3
1.1 Definitioner	3
2. Godkännande att bedriva enskild pedagogisk omsorg	4
2.1 Krav för godkännande.....	4
2.2 Ansökan om godkännande	6
2.4 Förändring i verksamheten	7
2.4.1 Anmälningssplikt vid förändring i ägar- och ledningskretsen	7
2.4.2 Ansökan om godkännande vid förändring av befintlig verksamhet.....	7
2.5 Vid stängning av enskild pedagogisk omsorg på huvudmannens begäran.....	8
3. Tillsyn	9
3.1 Regelbunden tillsyn	9
3.2 Riktad tillsyn	9
3.3 Ingripanden vid tillsyn	10
3.4 Rapportering efter tillsyn.....	12
3.5 Samverkan.....	13

1. Inledning

Enligt 25 kap. 10 § skollagen (2010:800) ska den som vill driva enskild pedagogisk omsorg godkännas av den kommun där verksamheten ska bedrivas. Av 26 kap. 4 § skollagen framgår vidare att kommunen har tillsynsansvar över enskild pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt.

I Solna stad är det förskolenämnden som fattar beslut om godkännande av huvudmän för enskild pedagogisk omsorg. Förskolenämnden är även tillsynsmyndighet och ansvarar för att kontrollera att verksamheterna fortlöpande uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter.

Dessa riktlinjer anger bland annat vilka övergripande krav som ställs för att kunna godkännas som huvudman för enskild pedagogisk omsorg i Solna stad samt inriktningen för barn- och utbildningsförvaltningens arbete i samband med tillståndsgivning och tillsyn.

1.1 Definitioner

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till utbildning i förskola eller fritidshem och vänder sig till barn i samma åldrar som barn och elever i förskolan och i fritidshemmet. Enligt 25 kap. 2 § skollagen ska pedagogisk omsorg stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet.

Det finns olika sätt som pedagogisk omsorg kan bedrivas, till exempel:

- En person bedriver pedagogisk omsorg i sitt eget hem
- En eller flera personer bedriver pedagogisk omsorg i en särskild lokal
- Flerfamiljslösningar där barnen turas om att vara i de olika familjernas hem
- Flerfamiljslösningar i en särskild lokal

- Fristående huvudmän anställer personal som bedriver verksamhet i den anställdes hem eller i en särskild lokal

Enskild som innehar godkännande att bedriva pedagogisk omsorg benämns i dessa riktlinjer *huvudman*.

2. Godkännande att bedriva enskild pedagogisk omsorg

2.1 Krav för godkännande

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för pedagogisk omsorg. Godkännande ska enligt 25 kap. 10 § skollagen lämnas om:

1. den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket, och
5. avgifterna inte är oskäligt höga.

Samtliga av dessa krav ska vara uppfyllda av sökanden för att godkännas att bedriva enskild pedagogisk omsorg. Vid bedömning av kraven på insikt och lämplighet granskas den enskildes ägar- och ledningskrets. Personer som omfattas av ägar- och ledningskretsen är:

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och

4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Krav på insikt i och förutsättningar att följa föreskrifter

Kravet på insikt i och förutsättningar att följa föreskrifter innebär att det inom den krets av personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska finnas en samlad kompetens om de föreskrifter som gäller för verksamheten. Utöver kunskap om de författningar som gäller för pedagogisk omsorg ska den enskilde ha kunskap om de ekonomiska regelverk som styr den associationsform som verksamheten har. En huvudman med arbetsgivaransvar behöver även ha kunskap om de arbetsrättsliga och arbetsmiljömässiga bestämmelser som gäller för verksamheten. Kompetensen kan visas exempelvis genom en redogörelse för erfarenhet av liknande verksamhet eller utbildning på området. Bedömningen sker samlat för hela ägar- och ledningskretsen. Det krävs därmed inte att samtliga personer i den berörda kretsen har kunskapen, utan endast att den sökande kan visa att kunskapen finns representerad inom kretsen. Utöver insikt i föreskrifter krävs att den sökande har ekonomiska förutsättningar att bedriva pedagogisk omsorg i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Krav på lämplighet

Kravet på lämplighet omfattar de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Samtliga personer i ägar- och ledningskretsen måste bedömas som lämpliga för att kravet ska vara uppfyllt. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas (25 kap. 10 a § skollagen). Solna stad kan vid lämplighetsbedömningen bland annat begära ut uppgifter från polisens belastningsregister i fråga om de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen. Om företrädarna tidigare har drivit en verksamhet inom pedagogisk omsorg vars godkännande har återkallats, eller om en tidigare verksamhet har bedrivits i strid med gällande föreskrifter kan det påverka bedömningen av företrädarnas lämplighet.

Solna stad kan i samband med ägar- och ledningsprövning bland annat komma att inhämta uppgifter från Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och företag som erbjuder kreditupplysningar.

Godkännandet att vara huvudman ska avse verksamhet på ett visst verksamhetsställe som bedöms lämpligt. Om verksamheten ska bedrivas där någon är folkbokförd kan en sökande inte anses lämplig utan att en kontroll av utdrag ur polisens belastningsregister har gjorts avseende personer som är 15 år eller äldre och folkbokförda vid verksamhetsstället. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Om registerutdrag inte visas upp, får verksamheten inte bedrivas. Kontrollen av registerutdraget ska dokumenteras genom att kommunens handläggare antecknar att utdraget har visats upp. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras (25 kap. 2 a och 10 §§ skollagen (2010:800)).

Övriga krav för godkännande

I samband med utredning av godkännande gör Solna stad en prövning av barnets bästa i enlighet med barnkonventionen.

Utöver de krav på fristående huvudmän som regleras i nationella styrdokument förbinder sig den som godkänns att bedriva enskild pedagogisk omsorg i Solna stad att följa de lokala regler och riktlinjer som beslutas av kommunen. Dessa innefattar att huvudmannen för den pedagogiska omsorgen ska vara ansluten till Solna stads gemensamma kö och efterfölja Solna stads regler för kö och placering, avgifter samt principer för resursfördelning.

Huvudmannen ska ha sin verksamhet försäkrad. Barn som är inskrivna i verksamheten och har registrerats av barn- och utbildningsförvaltningen eller av barnets hemkommun omfattas av Solna stads barnolycksfallsförsäkring.

2.2 Ansökan om godkännande

Ansökan om godkännande att bedriva enskild pedagogisk omsorg görs via e-tjänst på Solna stads hemsida. För att en ansökan ska anses vara komplett

ska i regel samtliga frågor vara besvarade och samtliga efterfrågade bilagor ha skickats in.

Handläggningstid

Ansökan ska inkomma till barn- och utbildningsförvaltningen i god tid innan verksamheten beräknas starta. Vid ansökan om nyetablering är handläggningstiden cirka fyra månader från det att en komplett ansökan har inkommit till barn- och utbildningsförvaltningen.

Tidsram för verksamhetens start

Huvudmannen ska starta verksamheten senast två år efter den första tidpunkt som godkännandet avser. Om verksamheten inte har startat inom två år ska ny ansökan om godkännande göras.

Godkännande att etablera enskild pedagogisk omsorg kan ges utan att lokal finns vid ansökningstillfället, då under förutsättning att kravet uppfylls innan verksamheten startar. Huvudman ansvarar för att iaktta lagstiftning och olika myndigheters krav gällande bland annat lokalens systematiska brandskyddsarbete och livsmedelshantering för offentliga lokaler.

2.4 Förändring i verksamheten

2.4.1 Anmälningsskyldighet vid förändring i ägar- och ledningskretsen

Huvudmannen är skyldig att löpande säkerställa att kraven på insikt och lämplighet är uppfyllda inom ägar- och ledningskretsen samt att det finns ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamheten.

Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i ägar- och ledningskretsen till barn- och utbildningsförvaltningen senast en månad efter att förändringen har ägt rum. Detta gäller bland annat vid ägarbyte och förändringar av styrelsen. Anmälan om förändring görs via e-tjänst på Solna stads hemsida.

2.4.2 Ansökan om godkännande vid förändring av befintlig verksamhet

Godkännande från förskolenämnden att bedriva enskild pedagogisk omsorg gäller i en viss lokal med ett visst antal barn. Om huvudmannen

planerar att ändra de förutsättningar som gäller för godkännandet, till exempel genom att utöka antalet platser eller byta lokal, ska huvudmannen ansöka om godkännande utifrån de nya planerade förutsättningarna. Den planerade ändringen får inte genomföras innan nämnden har lämnat godkännande. Ansökan behöver därför inkomma i god tid innan ändringen genomförs. Vid bifall av ansökan fattar nämnden ett nytt beslut om godkännande som ersätter aktuellt godkännande.

Ansökan om godkännande vid förändring av befintlig verksamhet görs via e-tjänst på Solna stads hemsida. För att en ansökan ska anses vara komplett ska i regel samtliga frågor vara besvarade och samtliga efterfrågade bilagor ha skickats in.

En ansökan kan både avse en tillfällig förändring och en permanent förändring. I båda fallen krävs godkännande från Solna stad.

Handläggningstid

Vid ansökan om förändring av befintlig verksamhet är handläggningstiden cirka en-tre månader från det att en komplett ansökan har inkommit till barn- och utbildningsförvaltningen.

2.5 Vid stängning av enskild pedagogisk omsorg på huvudmannens begäran

Vid stängning av enskild pedagogisk omsorg på huvudmannens begäran ska huvudmannen skriftligen och i god tid informera kommunen samt vårdnadshavare med barn inskrivna i verksamheten inklusive de vårdnadshavare som ställt sina barn i kö att verksamheten kommer att stängas.

Huvudmannen ska fatta ett formellt beslut om att verksamheten ska stängas. Beslutet ska lämnas in till barn- och utbildningsförvaltningen. Beslutet ska innehålla uppgifter om datum för stängning och att huvudmannen begär att aktuellt godkännande från förskolenämnden återkallas. Beslutet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare.

3. Tillsyn

Enligt skollagens 26 kap 4 § (2010:800) har en kommun tillsyn över enskild pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt. Kommunen har rätt att inspektera verksamheten och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. Syftet med tillsynen är att genom en självständig granskning kontrollera att en verksamhet uppfyller kraven i lagar och andra föreskrifter. Kommunen ska inom ramen för sin tillsyn även lämna råd och vägledning.

Barn- och utbildningsförvaltningen genomför på uppdrag av förskolenämnden tillsyn över enskild pedagogisk omsorg i kommunen. Tillsyn kan genomföras både föranmält och oanmält. Som grund för tillsynen utgår förvaltningen från bestämmelserna i skollagen (2010:800). Förskolans läroplan (Lpfö 18) ska vara vägledande för verksamheten.

3.1 Regelbunden tillsyn

Enskild pedagogisk omsorg ska besökas för tillsyn regelbundet var tredje år samt vid tillfälle när förvaltningen bedömer att det finns skäl. En nystartad verksamhet ska besökas för tillsyn inom sex månader från det att verksamheten har startat.

Förvaltningen ansvarar för hur den regelbundna tillsynen genomförs. Vid regelbunden tillsyn granskar förvaltningen dokument som är relevanta för verksamheten. Förvaltningen genomför även observationer i verksamheten samt intervjuar berörda aktörer.

3.2 Riktad tillsyn

Fristående huvudmän är ansvariga för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Om ett klagomål gällande enskild pedagogisk omsorg inkommer till barn- och utbildningsförvaltningen och klagomålet inte har anmälts till berörd huvudman ska barn- och utbildningsförvaltningen i första hand hänvisa uppgiftslämnaren att kontakta den fristående huvudmannen.

Barn- och utbildningsförvaltningen kan vid signaler om missförhållanden initiera en riktad tillsyn. I den riktade tillsynen granskar förvaltningen ett eller flera avgränsade områden och fokuserar på regelefterlevnad. Tillsynen kan bland annat innebära föranmälda eller oanmälda besök, inhämtning av uppgifter från huvudman samt intervjuer med berörda aktörer.

3.3 Ingripanden vid tillsyn

I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska avhjälpa de brister som upptäcks vid granskningen (26 kap. 2 § skollagen).

Om det vid tillsyn framkommer brister i verksamheten utifrån skollagen eller andra lagar och föreskrifter kan förskolenämnden besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, föreläggande med vite, återkallelse av godkännande eller tillfälligt verksamhetsförbud. Nämnden kan under vissa förutsättningar även avstå från ingripande. Nedan redovisas vad respektive ingripande innebär samt i vilka situationer förskolenämnden kan besluta om ingripandet.

1. Avstående från ingripande

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om:

1. överträdelsen är ringa
2. den vars verksamhet som granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande

2. Anmärkning

En tillsynsmyndighet får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som enligt skollagen står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen).

3. Föreläggande

En tillsynsmyndighet får förelägga den som är uppgiftsskyldig enligt 26 kap. 7 § skollagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 § andra stycket att fullgöra sin skyldighet (26 kap. 8 § skollagen).

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt skollagen står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som huvudmannen ska vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna. Om bristerna bedöms vara ett allvarligt missförhållande ska det anges (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite (26 kap. 27 § skollagen).

4. Återkallelse av godkännande

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 13 § skollagen återkalla ett godkännande som myndigheten har meddelat enligt skollagen, om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande av en enskild som huvudman får återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap. 5 § andra och tredje styckena och 6 § (26 kap. 14 § skollagen)

En kommun ska enligt 26 kap. 14c § återkalla ett godkännande av en enskild som huvudman som kommunen har meddelat enligt skollagen, om

1. verksamheten inte har startat senast två år efter den första tidpunkt som godkännandet avser, eller
2. verksamheten i annat fall inte har bedrivits under en sammanhängande tid av två år.

Om det finns särskilda skäl får kommunen avstå från att återkalla godkännandet eller beslutet.

Ett godkännande ska också återkallas om den enskilde begär det.

Inom två år från ett beslut om föreläggande enligt 10 § som gäller ett allvarligt missförhållande får en tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 15 § skollagen återkalla ett godkännande som myndigheten har meddelat enligt skollagen, trots att föreläggandet har följts, om

1. det ändå finns ett allvarligt missförhållande i verksamheten, och
2. huvudmannen redan före föreläggandet har visat bristande förmåga eller vilja att fullgöra sina skyldigheter som huvudman för verksamheten

Tillsynsmyndigheten får besluta om att beslut om återkallelse ska gälla trots att det inte har vunnit laga kraft (26 kap. 16 § skollagen).

5. Tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis, driva verksamheten vidare. Beslutet gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader (26 kap. 18 § skollagen).

3.4 Rapportering efter tillsyn

Vid varje regelbunden respektive riktad tillsyn görs en bedömning om verksamheten uppfyller kraven i lagar och föreskrifter. Bedömningen ligger till grund för förskolenämndens beslut om tillsynen ska avslutas eller om ingripanden krävs.

En sammanställning och analys av nuläget i enskild pedagogisk omsorg ska ingå i förskolenämndens årsredovisning.

3.5 Samverkan

Barn- och utbildningsförvaltningen genomför återkommande dialogmöten med de fristående huvudmännen. Vid mötena informerar förvaltningen bland annat om förändringar i processer, regelverk och budget. Dialog hålls även om eventuella utvecklingsområden.